

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak :

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak :

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

A nyomor küszöbén.

Lapunk 37-ik számában Makai György kartársunk szivességéből körülményesen le volt írva az a borzalmas orgyilkosság, melynek Onecz Pál, ki a lippai m. kir. főerdőhivatal alá reedelt mária — radnai m. kir. erdőgondnokság kerületében volt alkalmazva, áldozatává esett. Kartársunk levelében megemlítette, hogy a boldogtalan özvegyet és két kicsiny árvát hagyott hátra.

Lapunk szerkesztője maga is több gyermeknek lévén atyja, át tudja érezni azt, hogy a gyermekek — kivált ha még zsenge koruk — mit veszítenek el szeretett és őket szerető atyjukban, kivált akkor, ha megélhetésükre földi javak nem állanak rendelkezésükre s első és legfőbb kötelességének ismeri mindig a szegény sorba jutott özvegyek és árvák nyomorát tehetségéhez képest enyhíteni s így most is első dolga volt az elhunytól és hátrahagyott családjáról és ennek helyzetéről a legilletéke-sebb helyen értesülést szerezni, mely a legnagyobb készséggel meg lett neki adva.

Ez az értesülés valóban megöböntő és alkalmas arra, hogy az érző szívet a legnagyobb mértékben megragadja és a jótékonyság gyakorlására ösztönözze.

Nyert értesülésünk szerint ugyanis a szomorú véget ért Onecz Pál, ki szakképzett erdőőr volt ugyan, de üresedés hiányában egyelőre csak mint napibéres erdőőr volt 3½ év óta 1 korona és 20 fillér napibér mellett

alkalmazva, talpig derék, becsületes, a magas kincstárt teljes odaadással és buzgósággal szolgáló egyén volt s ezekkel a nemes tulajdonságaival föllebbvalóinak teljes bizalmát és szeretetét kivívta. Mint szegény ember szerény napiberéből családjával együtt elég nyomorúságosan élt s így természetes, hogy ez utóbbit váratlan halálakor a legnagyobb nyomorúságban hagyta hátra.

Már maga az a mérhetlen fájdalom, melyet a hű feleség eretett férjének ilyen rettenetes végénél érez, annyira lesújtó, hogy szinte bámulnunk kell azt a nagy lelki erőt, mely a szerencsétlen asszonyt az örületől megmentette, hát még mikor ehez a mérhetlen fájdalomhoz az a tudat járul, hogy ime két apró gyermekével ki van lökve a nagy világ árába, minden segítség nélkül s tehetetlenül a kemény sorssal szemben, mert hiszen apró gyermekei miatt még csak napszámba sem mehet, hogy a mindennapi száraz kenyeret megkereshesse. A fájdalomhoz járul tehát még a legnagyobb nyomor és inség.

Kinek már volt alkalma valaha életében éhséget szenvedni, ruházat hiányát érezni, az tudja, hogy milyen keserves egy állapot az. A saját nyomorúságunkat azonban erős lélekkel még csak elviselhetjük, de látni a szivüinktől elszakadt, ártatlan apró gyermekek éhezését, didergését, azokét a gyermekekét, kik a megváltozott helyzetet felfogni nem bírják, kiknek kinteljes siránkozását a vigasztaló szó nem enyhíti, kik minden megnyugtató szóra, minden szerelletes czirógatásra csak azzal tudnak

felelni: „éhes vagyok!“ ez valóban a legborzasztóbb kin, mit a szülői szív elviselhet.

És ilyen kinok, ilyen nyomoruság küszöbén áll az a szerencsétlen nő, kinek férjét azért, mert szolgálatát hüen és buzgón teljesítette, gonosz kezek elpusztították. Saját vagyona nines, korán elhunyt férje után nem maradt semmije, csak a két ruhát és kenyeret kérő apró gyermek, dolgozni nem mehet, mert ezeket kell ápolnia és gondjukat viselnie, koldulni ha nem restelne is, nem mehet, mert hiszen fiatal, erőteljes, egészséges és mint ilyet minden ajtó küszöbétől elkergetik; életét nem veheti el, mert ezzel annak a két kicsiny árvának tartozik, a kiknek ő adott életet. A rideg szolgálati szabályok és törvények szerint nyugdíjra, gyermeknevelési járulékra nines igénye s ilyet elüljárói legjobb akarata mellett sem adhatnak neki, mert hiszen a vagyon, melyből azt juttatnák, nem az övék, hanem az államé, tehát közvagyon, melynek érintetlennek kell maradnia.

Vett értesülésünk szerint a lippai m. kir. főerdőhivatal nemeslelkű és könyörületes szivü főnöke és tisztikara a szerencsétlen hátramaradottak pillanatnyi nyomorának enyhítésére a maguk és altisztjeik körében gyűjtést rendeztek, de hát ez az első segély csak olyan mint mikor az orvos elaltatja a pácziését,

hogy ne fájjon neki, míg fűrészelni fogja a lábát. A mit azok a nemes szivü férfiak ott összehoznak, az csak apró csepp a tengerben.

Lapunk szerkesztőségéhez is eljutott az esdő szózat, hogy emelje fel adakozást kérő szavát azoknál, kik olvasói s kiknél a kérő szavaknak legtöbb fogantatja lehet, mert maguk is szegények s így legjobban tudják átérezni a náluknál még szegényebb és szerencsétlenebb család nyomoruságát.

Bizon nagy lelki gyönyörűségünkre szolgálna, ha a szegény özvegy és kicsiny árvák részére országos gyűjtést rendezhetnénk s ennek eredményével a minden falat kenyerükre hulló könnyeiknek legalább parányi részét letörülhetnénk, nem is kételkedünk benne, hogy gyűjtésünknek szép eredménye lenne, mert alig hisszük, hogy néhány százra rugó előfizetők s bizonyára sokkal nagyobb számú olvasók közt csak egy is akadna, ki a valódi nyomor enyhítéséhez szerény tehetsége szerint bármi csekélységgel ne járulna, de sajnos, ezt nem tehetjük, mert a nyilvános gyűjtéseket a pár év előtt kiadott s akkoriban lapunkban is közölt rendszabály tiltja s a nyilvános gyűjtést belügyministeri engedélyhez köti s ennek megszerzése annyi mindenféle czikornyával jár s olyan hosszadalmas, hogy míg azt megnyernők, az éhező család addig akár éhen pusztulhat.

T Á R C S A.

A vadászat közgazdasági jelentőségéről.

Irta: Boér Miklós. (Az „Erdélyi Gazda“ után.)

I.

A folytonosan nhezülő megélhetési viszonyok sarkalják az embert, hogy minden kínálkozó eszközt fölhasználjon arra nézve, miszerint e nehéz viszonyokon valamit könnyéítsen s tűrhetővé tegye a létérti küzdelemben szerepét tulajdonképpen élethivatását. — Ezen törekvés jellemzi az iparos, gyáros, kereskedő és gazda mai küzdelmét, minden téren. Fölhasználni az önként kínálkozó eszközöket, mindig és föltétlenül megteremteni a hol azok maguktól nem jelentkeznek, — ez a kor jelszava. Meg is érti ezt mindenki s alaposan kutat azon módokat, melyekkel élethivatásának s az élet

által szigorúan elébe szabott kötelességeknek megfelelni.

E küzdelemben senkinek sincs olyan nehéz szerepe, mint a gazdaembernek, a kinek állat- és termény-termékeiből él tulajdonképpen a küzködő világ. Ha ő nem termel, ha gazdasági állatai pusztulnak, az ő általános jóléte hanyatlak, vagy csak stagnál is: mind nem ér semmit a más tereken szembeszökő haladás, az ipar és kereskedelem rohamos fejlődése; mert az elégtelenség, sok esetben a nyomor, az inség: a gazdasági élet egészséges vérkeringésének megbomlásával, feltétlenül és biztosan fellép. Első sorban tehát egészséges közgazdasági viszonyokat kell teremtenünk; mert ez a biztos alapja anyagi gyarapadásunknak, de közvetve — szellemi haladásunknak is. Egyedül a föld a mienk, mely biztos alapja jövőnk nagyságunknak. Ebből és erre építhetjük föl kultur-intézményeink diszes palotáit is; mert még nagyon messze van az idő, mikor a földmives ország háttérbe szorul az iparos ország előtt. A magyarságlakta haza-

Azt azonban nem tilthatja meg nekünk senki, hogy rámutassunk az igazi és nem mesterkélt inségre és nyomorra s könyörületre gyujtva olvasóink szívét módot nyujtsunk nekik ennek nyilvánítására s meg vagyunk róla győződve, hogy ezért ők köszönettel fognak nekünk adózni, mert ez által alkalmat szolgáltatunk nekik annak a nagy lelki gyönyörűségnek s megszerzésére, melyet a mások inségének enyhítése szokott kelteni kebleinkben.

A könyörületes szívnek elegendő, ha megmutatják neki, hogy hol fészkelte be magát a segítségre szoruló nyomor, a segítség módját könnyen megleli az, a ki segíteni akar.

Végül ismét rá kell mutatnunk arra, hogy milyen jó lenne ilyenkor tervbe vett egyesületünk, mely hasonló szomorú eseteknél hivatva lesz az isteni gondviselést itt a földön gyakorolni!

41160 I/4 1900 szám.

Pályázati hirdetés

erdőörri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában.

A királyhalmi, vadászzerdei, lipótújvári és görgény-szentimrei m. kir. erdőörri szakiskolákba, melyeknek tanfolyama két évre terjed, — a folyó év október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás

mellett, részint saját költségen több tanuló fog felvétetni.

A felvétetni kívánok igazolni tartoznak, hogy:

1. tizenhét (17) éves életkorukat betöltötték s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik s harminczöt évesnél nem korosabbak;

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott és edzett testalkattal s különösen jól látó, halló és beszélő képességgel bírnak, mely kellékek igazolására kincstári erdészeti orvos, honvédorvos vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges, megjegyeztetvén, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa által a jelentkezés alkalmával szigorúan felülvizsgáltatik s az, kinek szervezete hiányos, vagy a ki valamely ragályos avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenved, az intézetbe be nem fogadtatik;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni és a közönséges négy számmivelet szerint jól számolni tudnak;

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állanak-e? igenlő esetben kötelesek ebbeli igazoló könyveiket is bemutatni.

Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényükre a válasz mely czim alatt, illetve mely vármegyében vagy mely hivatal utján és mely postaállomásra küldendő.

Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy azon tanulók, kik saját költségükre vétetnek fel, az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi 300 (háromszáz) koronát félévi előleges részletekben fizetnek s ehez képest a felveendő tanulók, esetleg azok

részekben ez talán soha sem is fog bekövetkezni; mert az tény, hogy nemzetünk az őstermeléshez vérével és lelkével forrott s természete csak nehezen tagadja meg magát. Kötelességünk tehát gazdálkodó közönségünkről úgy gondoskodnunk, mint hazánk fenntartó elemeinek legerősebbjéről és feltétlenül: legszükségesebbjéről.

Az az óriás teher, mely a földre nehezedik, oly súlylyal nyomja a gazdálkodó közönség vállait is, hogy az már szinte összeroskad alatta. Sokáig már nem bírja, az bizonyos. Szükséges tehát minden tért, mely közgazdasági bajaink javítására kínálkozik, elfoglalni és hasznosítani; mert tény az, hogy gazdasági állapotaink jelen szomorú képe, részben legalább, saját hibáinkból alakult olyanná, a milyen. Nem vagyunk képesek felhasználni, értékesíteni gazdasági javainkat, úgy a mint az a mai viszonyok közt értékesíthető. Ez alkalommal csupán azon gazdasági ágra mutatunk rá, mely szinte befektetések nélkül is, biztosan jövedelmez. És ez a vadászat.

Erdély hazarészünk — az egész országot tekintve is — úgy klimatologiai, mint geologiai viszonyainál fogva is, a legalkalmasabb arra, hogy itt a vadászat közgazdasági tényezőképp méltán szerepeljen. Hatalmas erdőségek, uagy rengetegek, terjedelmes vágások, cziheresek lepik el a bűbajos területet mindenütt. A különböző — közép Európában honos — vadaknak majd mindenike megél, fejlődik és szaporodik e területen s daczára annak, hogy már a természettől e célra van praedestinálva: a vadászat alig bir közgazdasági jelentőséggel, erdélyi részünkben.

Mi ennek az oka? . . . E kérdésre több elfogadható feleletet kapunk, ha kissé figyelmesebben szemléljük az itteni viszonyokat. Első sorban úgy találjuk, hogy a vad-óvás és vad-védelem teljesen el van hanyagolva s ennek következtében az egykor vadbőségről híres területek a hivatásos vadászok előtt értékeket veszítették.

A másik, igen nevezetes ok az, hogy a vadászatot meg mindig csak amolyan uri szórakozásnak

szülei, gyámjai vagy munkaadói királyi közjegyző előtt kiállított okmánnyal igazolni tartoznak, hogy az évi 300 (háromszáz) koronányi eltartási költséget a kitűzött időre pontosan lefizetik.

Az állami eltartás mellett felvett tanulók, illetve azok szülei, gyámjai vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló az erdőőri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyná vagy az intézeti szabályzat értelmében elbocsátják, a ráfordított költségeket egy évre 300 koronával számítva az államnak megtéríteni kötelesek s ugyanarra nézve, hogy azt az illető szakiskola igazgatóságának felszólítása után legkésőbb hat hét alatt teljesítik, szintén közjegyző előtt kiállított okmányt tartoznak bemutatni.

Minden tanuló tartozik a szakiskolába való belépés alkalmával magával hozni: 6 inget, 6 lábravalót, 6 zsebkendőt, 10 pár kapcát vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria csizmát, és pedig valamennyit új állapotban.

A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelmeztetnek tehát azok, kik az erdőőri szakiskolába felvétetni óhajtanak, hogy sajátkezüleg irt és kellően felszerelt kérvényüket, a melyhez az állami ellátás mellett felvétetni óhajtóknak azok szegénységi állapotát igazoló hiteles községi bizonyítvány is melléklendő, azok pedig, kik akár magán, akár állami erdészeti szolgálatban állanak, mindig előljáró tisztjük vagy hatóságuk után legkésőbb folyó évi Julius hó végeig a földmívelésügyi ministeriumhoz adják be.

Kelt Budapesten 1900 évi május hó 31-én.

Földmívelésügyi m. kir. Minister.

tekintjük, melynek semmi realis haszna nincs. Nem akarjuk elismerni, hogy a természet által adott állatkincs, közgazdaságunkban számottevő tényezőképen szerepelhet, ha arra kellő gondot fordítunk s értékesíteni tudjuk. Hiszen a vadak igazi eldorádója lehetne erdős-bérczes hazarészünk, ha egy kissé több gondot fordítanánk tenyésztükre s akkor arról is meggyőződhetnéek, hogy ama vadászterületek, melyek ma alig adnak valami hasznót: busásan jövedelmezének. Ma már olyannyira lendületnek indult e nemes, férfias sport, hogy egyes kiválóbb vadászok hatalmas összegeket adnak haszonbérbe. És ezen körülmény emeli a vadászatot legfőképp közgazdasági jelentőségre: mert a vasárnapi puszkások, a kiknek a vadászat tisztán szórakozás, kedvtelés, a világért sem képesek annak ilyen jelentőséget szerezni.

Ha már most egy futó áttekintést vetünk azon állatfajokra, melyek vadon barangolják be erdőségeinket, azt találjuk, hogy hazarészünk e tekintetben vetekedhetnék a szomszéd országok bármelyikével, a melyek-

Névjegyzéke

azoknak az erdészeti és vadászati alkalmazottaknak, kik az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesületbe leendő belépésüket bejelentették.

Sor-sz.	Név	Lakhely	Megye
283.	Kiss Pál	Ilyefalva	Háromszék
284.	Lukács Sándor	Páty	Pest
285.	Bodó László	Szt. György Abrány	Szabolcs
286.	Kisfaludi János	Színfalu	Szatmár
287.	Bede Károly	Rajecz	Trencsén
288.	Jakab Ferencz	Barcánfalva	Mármaros
289.	Benke Ignác	Petrilla	Hunyad
290.	Németh János	Kerka-Kutas	Zala
291.	Hodina Márton	Bodrog-Monostorszeg	Bács B.
292.	Téglás István	Esztergom	Esztergom
293.	Czeller Dezső	"	"
294.	Juhász György	Stancsófalva	Temes
295.	Hevesy András	"	"
296.	Suta Sándor	"	"
297.	Ábrahám Balázs	Vaskoh	Bihar
298.	Bugyiska György	Tonácza	"

LEVELEZÉS.

Felső-Komána 1900 június 16.

Tekintetes szerkesztő úr!

Ismeretes dolog az, hogy erdeinknek legnagyobb pusztítói a gyakran előforduló tűzvészek szoktak lenni, melyek nem is mindig véletlenségből, hanem igen gyakran gonosz kezek által gerjesztve keletkeznek s

ben pedig ezen a réven milliók kerülnek a vadász revierek tulajdonosainak a zsebébe. Ausztria egyes tartományai — különösen Csehország — mesés összegeket tesznek el a vadászterületek bérletéből s azoknak sincs okuk a panaszra, a kik ezen bérleteket tartják; mert jó haszonnal zárják le évi mérlegüket. A mi igen természetes, ha figyelembe vesszük ama nagy vadhus fogyasztást melyet a nagyobb városok ingyencz lakói eszközölnek.

A mi vadászterületeink mind alkamasak volnának arra, hogy úgy a passiónátus urvadász, mint a hivatott vad-üzér feljűk fordítsa figyelmét, ha t. i. azok megfelelnének ama követelményeknek, melyeket az ilyen területekkel szemben minden vadász jogosan formál; ha vadakban bővelkednének és a vadak ortal-mazása tervszerűen történnék.

Hogy mi módon lehetne ezen állapotokon segíteni? az volna most már a főkérdés; mert tény az, hogy a vadak tulszaporodása sok esetben a mezőgazdasági érdekek rovására esik. De azonnal utánna is tehetjük,

ezzel a veszedelemmel szemben nagyobbbrészt tehetetlenül állunk, mert mire segítséget hozhatunk az oltáshoz, már rendesen tetemes a kár. Növeli még a veszedelmet az a körülmény, hogy a köznép az oltásban való részvételre csak nagy nehezen, nem ritkán karhatalommal bírható, annál kellemesebben lepi meg tehát az erdész embereket, ha ezen a téren igazi buzgóságot és igyekezetet tapasztalnak.

Ilyen utóbbi eset volt mult évi december hó 24-én nálunk, midőn a sárkányi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó felső-kománai védkerület H. üzemosztály, V. vágássorozat 22 tag 8 osztagában tűz ütött ki.

A mint a veszedelem híre a felső-kománai községi birónak tudomására jött, azonnal a legnagyobb készséggel fogott hozzá az oltási munkálatok vezetéséhez és saját jó példájával buzdította erre faluja népét is. A buzgó munkálkodás sikere nem maradt el, de az érdem jutalma sem, mert a többieknek ezen a téren mintaképül szolgálható birót a földmívelésügyi m. kir. Ministerter úr ő nagyméltósága folyó évi 21267 számú magas intézkedésével 50 korona jutalomban és elismerő dicsérő okiratban részesítette, melyeket neki szeretett főnökünk, tekintetes Fekete Ferencz m. kir. erdész úr a járási főszolgabíró és a községi lakosság jelenlétében folyó hó 11-én szép beszéd kíséretében ünnepélyesen átadott.

Bár minden községi bíró hasonlóképp cselekednék, akkor mi is nagyobb eredményeket tudnánk felmutatni az erdeinkben gyakran pusztító tüzesetek alkalmával. Soraimnak kedvelt lapunkban leendő szíves kölését kérve tisztelettel maradtam

igaz hive
Márkó József
m. kir. erdőőr.

hogy csak látszólag; mert a nyújtott haszon a kártételt mindig felülmúlja s tekintve azt, hogy a vadászati revier tulajdonosa, esetleg bérlője, a vadak által eszközölt károkat megtéríteni köteles: ez a kár nemcsak hogy látszólagos, de tulajdonképen nincsen is. A mi észrevétlenül marad a gazda szeme előtt, az olyan kárról természetesen nem is beszélhetünk.

Igy állván a dolog, most már arra kellene törekednünk, hogy vadászati nézőpontokból olyannyira jelentős erdélyi hazarészünkben ezen sport gyakorlásával közgazdasági viszonyaink javuljanak, szóval, hogy a vadászatnak közgazdasági jelentőséget szerezzünk. Ez pedig, csak úgy érhető el, ha úgy a magán-, mint köztulajdont képező vadász-revierek okszerű kezelés alá kerülnek. Ne tekintsük a vadász-sportot többé értéktelen szórakozásnak, hanem jövedelmező gazdasági ágának s igyekezzünk ezen nézőpontból a sport üzésére alkalmas területeket kezelni is. A magántulajdont képező vadászterületek (mekkora ezeknek a száma!) a tulajdonosnak közvetlenül kamatozván, itt ott türhető évi bérösszeg mellett hasznosíthatnak is,

Ujbánya 1900 június 16.

Tekintetes szerkesztő ur!

Évek óta kísérem figyelemmel azt az emberi erőt szinte meghaladó munkát, melyet a szerkesztő úr az erdészeti és vadászati altisztek ébresztgetésénél végez s melylyel azoknak nem csak mostani helyzetén javítani, de jövőjükéről és gondoskodni törekszik. Zúg a hívó szózat az egész hazában s a ki akarta, bizon eddig már meghallhatta. A szerkesztő ur nem kimélt fáradságot, sem anyagi áldozatokat s bátran állt annak a mozgalomnak élére, mely hivatva lenne a mi mostoha sorsunkban javulást előidézni.

Mondhatom nagy bátorság kellett ehez, mert hiszen be kell vallanunk, hogy testületünk tagjainak nagy része hasonlatos az érzéketlen fadarabhoz, nem törődik a saját sorsával, hanem összetett kezekkel nézi a világ folyását és várja, míg a sült galamb magától szájába röpül.

Hála annak a kicsiny, de igaz lelkesedéstől áthatott csoportnak, mely felfogva a szerkesztő ur munkálkodásának és terveinek nagy horderejét, körüle csoportosult igyekszik kivenni részét a közös jót célzó küzdelemből, annyi eredményt mégis felmutattunk, hogy immár országos egyesületünk megalakulásának küszöbén állunk s csak az a sajnálatos, hogy alapszabályaink jóváhagyása még mindig késik. Egyéb, mint például temetkezési, olvasó stb. egyletek alapszabályai rövid pár hónap alatt nyernék jóváhagyást, míg a mieink ime egy év leforgása alatt sem tudták azt még megnyerni. Ebből is látható, hogy mi a sorsnak mostoha gyermekei vagyunk, a kiknek nincsenek igaz szószólóink, kik sorsunkat önzetlenül szívükön viselnék. Pedig mi nem is kérünk mást, csak hogy engedjék meg nekünk önmagunkon a saját erőnkől segíteni.

de semmiesetre sem úgy, a mint a mai nagy fellendülésnek indult sport-korszakban hasznosíthatók volnának. Hiszen a külföldön egyes tulajdonosok mesés összegeket raknak zsebre évenként a vadászati bérletből.

A gazdagabb viszonyok közt élő magán tulajdonosok majd csak rájönnek arra önmaguktól is, hogy mikép értékesíthetik a tulajdonukban lévő ingyen kamatozó kincseket, — de nem úgy ám a közvagyon képező vadászrevierek tulajdonosai: a községek. Ezek érthetlen közönyösséggel bánnak el a bérletjog megvédésében, bérbeadásában és a vadászati jog gyakorlásának ellenőrzésében. Igazi keleti lagymatagság, nemtörődömség jellemzi őket eme kötelességek teljesítésében; talán azért, mert a közvagyon ősi felfogás szerint, bitang-gazdaság: vagy pedig — a mi nem rika eset — a községi előjáróság, czimboráskodásból, szöszért — borért adja ki abérletet, csak hogy épen a törvényes formáknak elég legyen téve. Ilyen körülmények közt sok időt kell arra várnunk, míg ezen viszonyok javulni fognak.

No de azért tisztelt kartársak ne essünk kétségbe, mert hiszen a mi késik, az nem múlik; a fő dolog az hogy legyünk kitartóak; vegyünk példát ebben lapunk szerkesztőjétől s vezérunktől, ki daczolva minden akadálylyal, ernyedetlen buzgósággal folytatja a küzdelmet. Tartsuk azonban szem előtt, hogy ő is csak gyöngye ember, ki küzdelmünk élén csak úgy állhat meg, ha mi sem vonjuk meg tőle támogatásunkat, hanem hűségesen kitartunk oldalánál.

Mindazoknak, kik egyesületünk ügyétszívükön viselik, erkölcsi kötelességük lenne lapunkat legalább a küzdelem befejezéseig támogatni s bizon szomorú dolog az, hogy még olyan sokan vannak, kik ezen a téren nem teljesítik kötelességüket.

Az összes kartársakat és a szerkesztő urat szívélyesen üdvözlöm.

Duba Sándor
városi erdőőr

Különfélék.

Figyelmeztetés. Lapunk mai számának szétküldésekor mindazokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése vagy már régebben lejárt, vagy pedig a folyó hó végével le fog jární, erre a körülményre a czimszalagon figyelmeztetjük. Ne vegye ezt senki megbántásnak (mint a hogy azt egy páran már ezelőtt tették), mert hiszen szokás ez minden egyes lapnál. A röpiratból nyakunkon maradt mintegy 300 példányt kénytelenek leszünk legközelebb elpusztítani, hogy lakásunkban ne foglalja haszontalanul a helyet s így kérjük azokat, kik talán már megrendelték és még nem kapták volna, ezt egy levelező lapon tudatni.

Hova pályázzunk? Az E. L. VI. füzetében a következő pályázatokat találjuk.

Pályázati hirdetmény. 937/1900.sz. — Kis-Szeben szab. kir. városnál (Sárosm.) elhalálozás folytán egy erdőőri állomás megüresedvén, erre ezennel pályázat nyitattik. Ezen állással egybekötött javadalmazás, melylyel nyugdíj is jár, a következő: a) évi 640 K.

Pedig, ha széttekintünk hazánk egész nagy területé, tapasztalni fogjuk, hogy bizony a vadászat nem megvetendő jövedelmi forrását képezi, egy-egy vad-dus vidéknek. A Dunán túl az Alföld sok vármegyéjében, hazánk déli és északi hegyes vidékein, ezen sport révén, nagy összegek vándorolnak a közkasszába, csak épen erdési hazaiészünk — a vadtenyésztésre legalkalmasabb terrenum — van, e tekintetben is siralmas, szánalmas állapotban,

De, hogy a viszonyok javítására irányuló törekvésekből is felemlitsek valamit, csupán azon nézetemnek adok kifejezést hogy mikép látnám én a vadászati-jognak, mint közvagyonnak a megvédését és gyakorlatának a közjó érdekében való ellenőrzését, a leg-egyszerűbb uton megvalósíthatni?

Erről a következő cikkben szólok.

készpénz. b) természetbeni lakás, c) 5 (öt) kat. hold földiletmény, d) 36 ürköbméter fenyő-tüzifa, e) 2 drb. fejőstehenre és 2 drb. növendékmarhára nyári erdei legelő, esetleg 6 darab sertésre makkoltatás. Pályázók felhivatnak, hogy az eddigi szolgálatukat, az 1879 évi XXXI. t.-cz 37. §-ában követelt minősítésüket, ép, erős testalkatukat, különösen jó látó-, halló- és beszélő tehetőségüket, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes, a tót nyelvnek pedig a szolgálatban megkívántató szóbeli birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi július hó 10-éig a városi tanácshoz adják be. Az állás f. évi augusztus hó 1-én elfoglalandó. Kis-Szeben, 1900. évi június hó 5-én. Eiszelt Antal, polgármester.

Pályázat erdőőri állásra. 534/1900. sz. — A munkácsi gör. kath. püspökségnek görömböly-tapolczai erdejénél egy erdőőri állás megüresedvén, ezen állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazás 300 korona készpénzfizetés, 120 korona ruhaátalány, 16 köből rozs, 4 köből buza, 28 m³ vegyes tűzifa 2 hold földiletmény, szabad lakás, faeladási jutalék, és jogosultság két tehén tartására. Pályázni kívánók felhivatnak, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket, az 1879. évi XXXI t.-cz. 37. §-ában körülírt szakképzettségüket igazoló okmány, keresztlevel, erkölcsi bizonyítvány, jó látó-, halló- és beszélő-képességüket igazoló orvosi bizonyítvány, végül eddigi szolgálatukra vonatkozó szolgálati bizonyítványuk kíséretében f. évi július hó 20-ig tek. Nád-pataki László püspökuradalmi jószágfelügyelő urhoz Miskolczon, lehetőleg személyesen nyujtsák be. Megjegyeztetik, hogy ezen állás lehetőleg azonnal, de elgésőbbben f. évi szeptember hó 1-ig okvetlenül betöltendő lesz. Miskolcz, 1900. június hó 15. Szalay József, m. kir. főerdész.

A király vadászkalandja. D'Albon báró, bécsi újságíró, könyvet irt a királyról, a melyben főként a róla keringő anekdotákat gyűjtötte egybe. Jóizü vadász-történet az amelyik a tiroli erdőségeken történt Fajdkakasra lesett a felséges ur és a hogy nesztelenül lopódzott fától-fáig, meglátott messziről két favágót. Szürke volt már az idő, készülőkött már az este, a favágók nem ismertek rá a felséges urra. A király jókedvű beszélgetésbe mélyedt kísérőivel, ügyet sem vetett a két favágóra, a mikor az egyik oda tenyereskedik elébe, megbillenti ujjával a kalapja csücskét, aztán kurtán kérdi:

— Vadász van-e tüze?

A király kicsiholt és az égő taplót odaadta a parasztnak. Amaz belegyömöszölte a pipájába s nagyokat szitt a szárból és, hogy a dohány meggyulladt, vigan fujta a füstöt. Azután azt kérdezte tőle kurtán:

— Kakasra megyen kend, vadász?

— Arra. Miért?

— Azt hiszi ugy-e várja majd ott a kakas, ha olyan nagy hanggal van?

A vadászó-társaság egyik tagja megsokallta kissé a dolgot, jól oldalba döfölte a tirolit s a fülébe sugta de nyomatékosan, hogy a királylyal van dolga. A ficzkó oda se neki. Nem törődött ő azzal sem.

— Aztán harag ne legyen belőle, király uram, 'szen nem akartam én rosszat, mondá lassu méltósággal lehuzta fejére a süvegét, nagyot szitt a pipájából, azután nyugodtan elballagott társával egyetemben.

A királynak pedig gondja volt rá, hogy „harag ne legyen“ a dologból és jót mosolygot a kalandon.

Életmentés. Általánosan tudott dolog, hogy a vízbe fulladtakat úgy biztatják életre, hogy nyelvüket

huzogatják. Most a tudós Loberde orvos jelentést terjesztett a francia akadémia elé, melyben kimutatja, hogy ezen eljárásnak csak akkor van látszatja, ha legalább három óra hosszat huzogatját az illető nyelvét... Hányan pusztultak el, a kik pedig még élhettek volna, ha a mentők tudnak Laborde orvos tapasztalatáról.

Medve az asszonyok között. Ki nem borzongott meg már arra a gondolatra, hogy egyszer valahogy szembe kerül valami vad állattal, olyan helyen, ahol éppenséggel nem járnak a vad állatok. Például utcán, házban vagy másutt hirtelen csak felbukkan egy nagy oroszlán, farkas. Ilyen szorult helyzetbe jutott a minap egy német vidéki városban egy csomó asszony. Egy állatkerttulajdonos medvéje eltépte láncát és mielőtt még észrevették volna, elmenekült a szabadba. Bolyongásai közben egy patakhoz ért, amelyen női uszoda volt. A medve kapta magát és beugrott a vízbe, hogy kissé lehűtse magát. Kevéssel később csapatostul jöttek a fürdőző asszonyok s csak amikor a vízbe ugrottak, vették észre a hűsítő medvét. Iszonyu ijedelem, sikoltozás támadt erre, a bestia pedig kísértet azután a partra és a gyepen sütkérezett. Itt érték utól az állatkert emberei, akik erősebben megláncolták s azóta jobban őrzik.

Óriás agyar. A világ legnagyobb elefántcsont agyaráat mostanában találta meg két aranykereső a Jukon tájékán. A becses lelet egy őskori mammuth jól konzervált hatalmas agyara s hossza közel tizenhárom láb, míg az eddig legnagyobbnak tartott pétervári mammuth-csontváz agyara csak kilenc láb, a csikágóié pedig kilenc láb és nyolcz hüvelyk. Az agyaraknak csak a hegye látszott ki és a két aranykereső az első pillanatban nem is sejtette, milyen kincsre akadt ott. Óriási munkával kiásták a két óriási agyart, amelynek kerülete a gyökér táján hoszonharmadfél hüvelyknyi volt. A két agyar mindegyike két métermázsá sulyu.

Szerkesztői üzenetek.

Barabás József úrnak A sorültetéseknel a kiszámítás igen egyszerű. A háromköteléknél, mint a tankönyvben alkalmazott ábra mutatja, a csemeték egyenlő oldalu háromszöget képeznek s így első sorban ki kell számítanunk egy ilyen háromszögnek a magasságát, mert ez adja meg a sortávolságot. A sorok távolsága itt 3464 láb; ilyen sortáv mellett egy oldalon kell 60 csemete, a másikon 6928, a kettőt egymással megsokszorozva megkapjuk a 4156 darab csemete szükségletet. A négyes köteléknél, hol a csemeték és a sorok távolsága egyaránt 4 láb, a kiszámítás még egyszerűbb. Egy négyzet katasztrális holdnak ugyanis minden egyes oldala 40 öl=240 láb, 4 lábnyi távolság mellett kell tehát egy sorba 60 csemete: $60 \times 60 = 3600$ csemete. **Kiss Pál** úrnak, Ilyefalva, 4 kor. beérkezett. a f. hó végeig rendezve van. **Pirchann Fridolin** úrnak. A Köröskény. Közleményeket bármely hazai nyelven elfogadunk s ha arra alkalmasak, lefordítjuk, mert a szerkesztő az össze szavakban használatos nyelveket bírja. **Lengyel Albert** úrnak, A. Rákos. Addig szívesen várunk, kivált ilyen régi hű barátunknak. A röpiratot 20-án postára adtuk. **Licsar János** úrnak, Szék. A kérdéses hirdetményt, mely mindenre nézve bő felvilágosítást ad, mai számunkban találja. Előbb nem közölhattuk, mert csak most lett kiadva, különben a közléssel minden más lapot megelőztünk. **Pék István** úrnak, Rajka. A hiba tévedésből esuszott be; majd a nyilvántartásban kiigazítjuk.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradzky Emil.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

18/1900. szám alatt alulírott püspöki uradalmi pagonygondnokságban, Bars Berzenczén egy II-od osztályu erdő-őri állás betöltendő.

Az erdőőri illetmény a következő:

Készpénzfizetés 362 korona 16 fillér. Természetbeni lakás, vagy 80 kor. lakbér. 12 ürm házhoz szállított kemény hasáb tűzifa. 1 hold föld vagy 20 kor. földmegváltás, 2 drb. szarvasmarha és 2 drb. sertés tartás és az erdei kihágásokból befolyt pénzbüntetésekéből a kártérítés.

Pályázók felhivatnak, hogy a szakvizsgalati, orvosi, és szolgálati bizonyítványokkal, s ha nősek anyakönyvi kivonattal felszerelt kérvényeiket saját kezűleg írva f. évi ulius hó 1-éig a Bars-Berzenczei püspöki uradalmi pagonygondnoksághoz (u. p. Ujbánya Barsmegye) nyujtsák be.

Bars-Berzencze, 1900. évi május 27-én.

PULCZ FERENCZ
püspöki urad. főerdész.

4—4

Zoologiai Lapok

képes közlemények a tudományos és gazdasági állattan és vadászat köréből,

szerkeszti: Parthay Géza.

A Zoologiai Lapok gazdasági rovatában állandóan foglalkozik méhészetrel és ebtenyésztéssel is. Az elmúlt évben 260 oldalon 130 ábrával illusztrálva jelent meg. E lapot az „Erdészeti Ujság” előfizetői évi 8 kor. helyett, félévenként 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg. Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal mely Budapesten. Rottenbiller utca 30 szám alatt van.

!! MEGJELENT !!

és 1 kor. 40 fil. beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

 RÖPIRAT

mely kizárólag az erdészeti altiszti személyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság” kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendőik.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók, Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói,
A nagyméltósága Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói,

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV.. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közreboocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a be-
tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megren-
delők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia és angol divat szezint, szinte jutányos árban készítettnék. — Vevőink
kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készsággal beszerezünk és a vidéki megren-
delések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket meg-
tévesztteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez
szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb
figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók,

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltósága Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan meg-
bizott erdészeti egyenruha-szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brauswetter János
Szeged

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jófállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltnék.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.